

בס"ד כ"א אלול תשע"ו

אנו שמחים שבאתם לשמוח בשמחת בר המצווה של בנינו היקר

התמים **שמואל מנחם שיחי' כהן הלפרין.**

אנו שמחים להגיש לכם תשורה זו שנכתבה על ידי סבו של חתן בר המצווה אבי מורי הרה"ח ר' **אפרים ירהמיאל שיחי'** בו מספר על החוויה הרוחנית שעבר בהיותו אצל כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו בחודש החגים של שנת תשכ"ב. איך מבחור ליטאי הפך לחסיד חב"ד.

בשמחות אצלכם

דוב בעריש ובלה כהן הלפרין

"וקשרתם לאות על - ידך והיו לטטפת בין עיניך" (דברים פרק ו' פסוק ה')

הקדמה

נולדתי בירושלים עיר הקודש להורים שבעצמם התחתנו בירושלים אבי הר"ר שמואל מנחם ע"ה כהן הלפרין נולד אף הוא בירושלים לאביו הר"ר אפרים ע"ה כהן הלפרין סב אבי (אבי אביו) הר"ר יוסף ע"ה הגיע לירושלים בעודו נער צעיר יחד עם אביו מהעיר מינסק שברוסיה הלבנה שם הוא היה חסיד קוידינוב וכאשר הגיע לארץ נהיה ליטאי בשל סיבות שונות.

בירושלים התיישב בשכונה שבא גרנו גם אנחנו (ואני עד הנישואין) שנקראת בתי מינסק על שם העיר ממנה הגיע סב אבי לירושלים אמי מרת שושנה ע"ה הגיעה לארץ מהעיר ורשה שבפולין גם היא הגיעה בעודה צעירה בעקבות אחותה המבוגרת ממנה שהגיעה לפניה. מוצאה של אמי הייתה ממשפחה מיוחסת ביותר בפולין כאשר הסבא שלה (אב אביה) היה אחד האדמורים הגדולים שהיו לו אלפי חסידים בפולין שלפני השואה ומחוצה לה הוא (הסבא) היה אבי שושלת מרקישוב (ממשפ' וינטרויב) ואחריו היה האדמור ממרקישוב בנו (דוד אימי) ר' יהושע עזיאל.

בצעירותי למדתי בת"ת 'עץ חיים' ובסניפיו בשכונת מזכרת משה עד הבר מצווה שלי ואחרי הבר מצווה למדתי בישיבות ליטאיות מחוץ לירושלים (להוציא תקופה קצרה בינתיים למדתי בישיבת אלכסנדר) בישיבות הלטיאיות למדתי מס' שנים עד שהחלטתי לעבור לישיבת חב"ד. לחב"ד הגעתי בעקבות בקורי התקופות בישיבת ערב של חב"ד שהתקיימה בשכונת שערי חסד בירושלים בראשות הרה"ח ר' נפתלי רוט שיחי' כיום מנהל המרכז החינוכי של צעירי אגודת חב"ד שכונת מטרסדורף בירושלים. לישיבת ערב הלכתי יחד עם חברי בשכונת המגורים שלי. ואחרי תקופה ארוכה של ביקורים בישיבת ערב ביקשתי מאבי שאני רוצה לעבור ללמוד בישיבת חב"ד אבי ע"ה מיד הסכים איתי ונסענו יחד לישיבת חב"ד ברשל"צ אצל המשפיע הדגול הרה"ת ר' חיים שאול ברוק ע"ה בישיבה הזאת למדתי תקופה של מספר חודשים וחזרתי לירושלים מאז שלמדתי בישיבת אחי תמימים ברשל"צ אני נמצא ב"ה בחב"ד עד עצם היום הזה. בפעם הראשונה שנסעתי לרבי היה לתשרי תשכ"ב הכל מפורט ביומני שכתבתי אז המופיע בזאת לפניכם.

אפרים ירחמיאל כהן הלפרין

שושלת מרקישוב

[ויינטרויב]

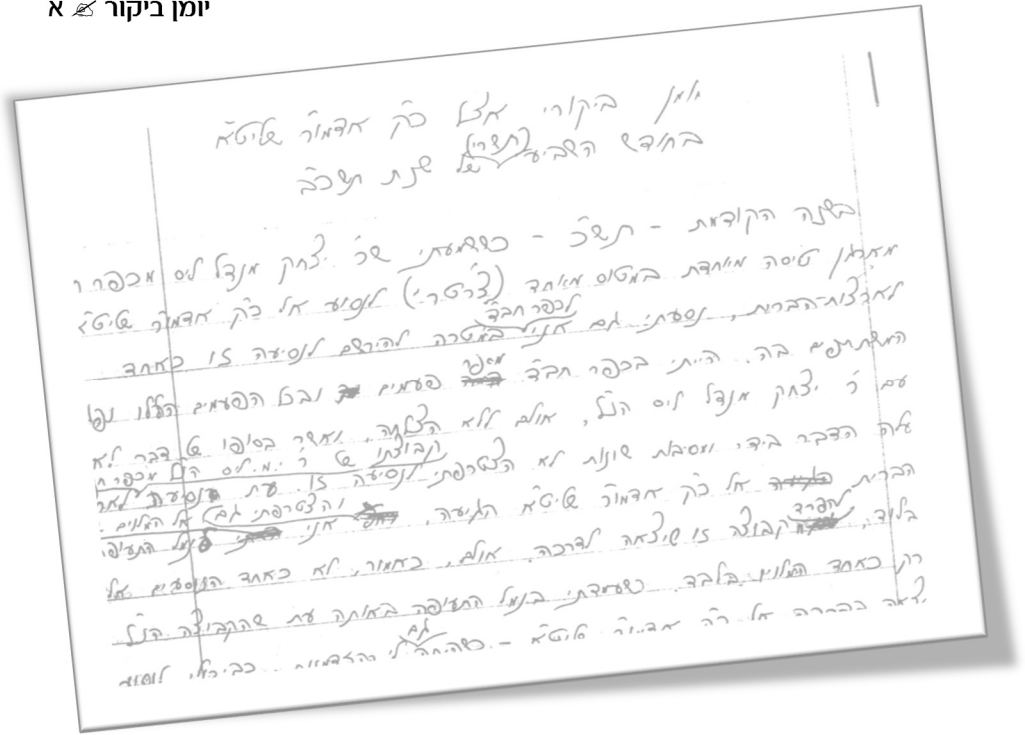
א.ו.

רבי אברהם משה וויינטרויב ממרקישוב.
נפטר י"ח שבט תרע"ח. חתן רבי נטע אביגדור לזוינסון.
ממשפחת קוצק. תלמידם של רבי יהודה לייב ורבי צדוק
מלובלין. בשנת תר"ס, עם פטירת רבי צדוק, נתמנה
לאדמו"ר על ידי רוב החסידים. בתחילה ישב בפרוור
העיר לובלין, ממנה עבר לזעליחוב ומשם למרקישוב
ועל שמה נקרא. לאחר מכן עבר לווארשא. קדוש וטהור
מנעוריו. עילוי מילדותו וגדול בתורה. תולדותיו בס'
"מלאכי עליון". בשעתו נבנה אהל במקום משוער של
קברו אולם לאחר חיפושים אותר המקום המדויק של
קברו ונבנה עליו אהל חדש. בניו שלא נזכרו בהמשך:
רבי חיים יהודה, רבי אפרים ירחמיאל שעלה לארץ
ישראל. חתנו: רבי עוזר.

רבי יהושע עוזיאל ממרקישוב

בן רבי אברהם משה (ו). נפטר במיתה טבעית בימי השואה בשנת תש"ג ונטמן באהל אביו בוארשה. אדמו"ר בווארשא. גדול בתורה ושיחותיו נמשכו שעות רבות. חתנו רבי משה זאב שצדרוביץקי מביאליסטוק - נספה בשואה. חתנו של האדמו"ר מקוצק-סוקולוב, הרב יהושע עוזיאל זילברברג, תלמיד חכם וחוקר היסטוריה חשוב, נקרא על שמו. ואביו רבי אברהם משה, נקרא על שמו של האדמו"ר ממרקישוב.

”התחלתי להתגעגע עד כלות הנפש להיות בבית רבינו בירח האיתנים”

“יומן ביקורי אצל כ”ק אדמו”ר שליט”א
 בחודש השביעי (תשרי) של שנת תשכ”ב”
 מאת: הרב אפרים ירחמיאל הכהן הלפרין

- חלק א' -

בשנה הקודמת - בחודש אלול תש”כ - כששמעתי שר' יצחק מנדל לויס מכפר
 חב”ד מארגן טיסה מיוחדת במטוס מיוחד (צ'רטר) לנוסע אל כ”ק אדמו”ר
 שליט”א לארצות הברית, נסעתי גם אני לכפר חב”ד במטרה להרשם לנסיעה
 זו כאחד המשתתפים בה. הייתי בכפר חב”ד מספר פעמים ובכל הפעמים
 הללו נפגשתי עם ר' יצחק מנדל לויס, אולם ללא הצלחה. בסופו של דבר לא
 עלה הדבר בידי ומסיבות שונות לא הצטרפתי לנסיעה זו.

עת הגיע זמן נסיעת קבוצתו של ר' י.מ. ליס מכפר חב"ד לארצות הברית, אל כ"ק אדמו"ר שליט"א, הצטרפתי גם אני אל המלווים שבאו לנמל התעופה בלוד, להפרד מקבוצה זו שיצאה לדרכה. אולם, כאמור, לא כאחד הנוסעים אלא רק כאחד המלווים בלבד. כשעמדתי בנמל התעופה באותה עת שהקבוצה יצאה אל כ"ק אדמו"ר שליט"א — כשהיתה גם לי ההזדמנות, כביכול, לנסוע ולא נסעתי — התחלתי להתגעגע עד כלות הנפש ממש להיות בבית רבינו שליט"א בחודש השביעי, הוא חודש האיתנים. החלטתי משום כך בהחלטה נחושה שבשנה הבאה — שנת תשכ"א — אסע גם אני אי"ה לכ"ק אדמו"ר שליט"א לחודש השביעי של שנת תשכ"ב.

לפני חג הפסח של שנת תשכ"א שמעתי שמתארגנת נסיעה שניה לכ"ק אדמו"ר שליט"א כמו זו שבשנת תשכ"א אלא שהפעם המארגן הוא הרב אפרים וולף מנהל מוסדות חב"ד בלוד, והקבוצה תצא לדרכה לקראת הימים הנוראים של שנת תשכ"ב.

"הדרך לכ"ק אדמו"ר שליט"א נסללה"

בשלב מסויים שמעתי שבסופו של דבר בוטל המטוס, אבל עם כל זאת החלטתי שאני נוסע להרשם.

לאחרי חג הפסח של אותה השנה נסעתי ללוד ונרשמתי לקראת הנסיעה הנכספת לכ"ק אדמו"ר שליט"א לארצות-הברית. הרב וולף ציווה עלי לסדר את הדרכון (כי את כל הניירות האחרים הם בעצמם סדרו), הלכתי למשרד הפנים לסדר את הדרכון והצלחתי ב"ה עם הפעם הראשונה, והדרך לכ"ק אדמו"ר שליט"א לארצות-הברית נסללה.

ביום שני כ"ג באלול תשכ"א יצאתי עם כל הקבוצה בדרכנו לארצות הברית, אל כ"ק אדמו"ר שליט"א. הגעתי לנמל התעופה בלוד בשעה 5:00 בבוקר, לאחר שיצאתי מירושלים בשעה 3:15 לפנות בוקר בערך. התפללנו תפילת שחרית בנמל התעופה. בשעה 6:15 בבוקר המריא מטוס הצ'רטר שלנו של חברת "אל-על" בטיסה מס' 213. נחתנו נחיתה ביניים בנמל התעופה "אורלי" בפאריס, והמשכנו לניו-יורק. בשעה 7:15 בערב, לפי שעון ניו-יורק, נחת המטוס "בריטניה" של "אל-על" בנמל התעופה בניו-יורק. לאחר הנחיתה ישבנו כרבע שעה בתוך המטוס עד שהרשו לנו לצאת ממנו.

”משכן קודש הקדשים אשר בו חוזות עיני כל העולם כולו”

כשירדנו מהמטוס עדיין חכינו קצת ליד המטוס, עד אשר האוטובוס של נמל התעופה שעמם נסענו אחרי-כן אל אולם המכס - הגיע ולקח אותנו אל בית המכס. עת שהגענו אל בית המכס התרגשתי מאוד משראתי מעל הבית כמין גגון אשר בו כבר עמדו והמתינו עלינו חסידים הנמצאים תמיד במחיצת קדשו של כ”ק אדמו”ר שליט”א שבאו לקבל פנינו בבית המכס היינו יותר משעה וחכינו שהחבילות (בגאז’) יגיעו מהמטוס. בזמן שהיינו בבית המכס רקדנו ושרנו כמעט כל הזמן עד שהגיעו החבילות, ואז בדקו אותן ואנחנו הורשינו לצאת מהאולם לכביש, במקום בו כבר עמדו וחיכו עלינו הקאר’ס (מכוניות פרטיות) של החסידים וכן אוטובוסים (בוס’עס) מיוחדים של מרכז הישיבות תומכי תמימים ליובאוויטש שהסיעו אותנו לעבר 770 איסטערן פארקוויי - מקום משכן קודש הקדשים אשר בו חוזות עיני כל העולם כולו על אותו צדיק וקדוש הוא הוא כ”ק אדמו”ר שליט”א.

אחרי 30 דקות נסיעה והנה אנו באים ל-770 איסטערן פארקוויי. במקום זכינו לקבלת פנים נלהבת מצד כל החסידים הנמצאים פה. השעה שהגענו לבית ליובאוויטש ב-770 איסטערן פארקוויי, כבר היתה קרוב ל-10 בערב. התפללנו כאן תפילת ערבית, ואחר כך קבעו את מקום לינתי אצל הרב מרדכי דב לאקשין. דרך אגב, אצל הרב לאקשין הייתי רק עד יום ו’ פרשת נצבים - היינו שלושה לילות בלבד - ועברתי להרב יחיאל מיכל פיקארסקי, מרחק של כ-20-15 דקות הליכה מ-770.

אמירת הסליחות בכל בוקר מתקיימת בשעה 7. ביום הראשון להיותנו אצל כ”ק אדמו”ר שליט”א — ביום שלישי כ”ד באלול תשכ”א — רקדו בשביל האורחים כפי הוראת כ”ק אדמו”ר שליט”א. אני לא זכיתי להשתתף בריקודים הללו משום שלא ידעתי מכל זאת, ולכן הגעתי מאוחר יותר. תפילת שחרית - מניינו של הרבי שליט”א - מתפללים בשעה 8:30 בבוקר. אולם אחרי כן מתקיימים עוד כמה מניינים המתפללים. בשעה 1 בצהריים התקיים שיעור בנגלה (גמרא) ע”י ראש הישיבה הרב פיקארסקי הנמשך עד שעה 2:15, אחרי כן התפזרו כל התלמידים לעניניהם, זה לאכול וכו’. לקראת תפילת המנחה חוזרים, כמובן, כל התלמידים ובעלי-הבתים לבית המדרש.

"רתת וחרדה עברו בכל רמ"ה אברי ושס"ה גידי בראותי בפעם הראשונה פני טוהר קודשו והדרת עוזו של קדש הקדשים"

שעת תפילת מנחה היא 3:15 אחרי הצהרים, אולם התכונה מתחילה כבר מהשעה 3:00, כי אז בשעה 3:00 מתרוקן השביל בו עובר הרבי שליט"א מהיכל קדשו עד לבית המדרש.

מהשעה 3:00 מורגשת, כאמור, תכונה רבתי בבית המדרש ומורגש הדבר שכ"ק הרבי שליט"א עומד להכנס כעבור כמה דקות אל בית המדרש לתפילת המנחה, וכל הנוכחים עומדים דרוכים וממתינים בכליון עיניים לקראת אותה השניה שהרבי שליט"א יכנס בה, עד־כדי־כך שמונים את הדקות והשניות - עוד 10 דקות, עוד 5 דקות. עוד 2 דקות. עוד דקה ועוד חצי דקה, עוד שניה ועוד חצי שניה והנה נשמעת סגירת חדרו של הרבי שליט"א, הקהל קם על רגליו בשקט. בבית המדרש הושלך הס, והנה נכנס הרבי שליט"א בשעה 3:15 אחר-הצהרים בדיוק להפליא, כשהוא צועד צעדים מהירים.

רגש של כבוד ומורא עבר בכל נימי גופי ונפשי, רתת וחרדה עברו בכל רמ"ח איברי ושס"ה גידי בראותי בפעם הראשונה את פני טוהר קדשו והדרת עוזו של קדש הקדשים כ"ק אדמו"ר שליט"א. שמעתי כבר הרבה על הרבי שליט"א מאלו המבקרים את כ"ק אדמו"ר שליט"א, אבל זה שום דבר ממה שראיתי בעיני בשר, בבחינת "אינו דומה שמיעה לראיה", וכמאמר רז"ל "והיו עיניך רואות את מוריך". און איך האב דאס ממש דורכגעלעבט [=אני ממש חייתי את זה].

לתפילת המנחה נכנס הרבי שליט"א עם סידור "תורה אור" בידו הקדושה (אשר מורגש מאד מרוב שימוש בו), ונעמד ליד שולחן גדול בצד הימני של השולחן ליד הדלת, מניח את סידור על השולחן, והרב ח.מ.א. חודקוב, מזכירו של הרבי שליט"א, סוגר את הדלת. הרבי שליט"א נכנס כשהוא כבר חגור באבנט (גארטל) - ותפילת המנחה נפתחת. הרבי שליט"א פותח את סידורו, עומד כשפניו הק' לצד דרום, ומתחיל את תפילתו באמירת "אשרי" כשהוא נסמך בשתי ידיו הקדושות על השולחן. לתפילת שמונה עשרה לוקח הרבי שליט"א את סידורו בידיו הק' ומסתובב לצד מזרח. כמובן, שהשליח-ציבור ממתין תמיד על הרבי שליט"א ועם גמר תפילת הרבי שליט"א מתחילים את חזרת הש"ץ.

עם גמר תפילתו פוסע הרבי שליט"א ג' פסיעות לאחוריו, והפסיעות הן כמו לפני שמונה עשרה, אלא שהפעם נשאר הרבי שליט"א לעמוד עד שהש"ץ יתחיל "ונאמן אתה" - דרך אגב: בפעמים אחרות חזר הרבי שליט"א למקומו רק כשהש"ץ אומר "ברוך אתה ה' מחי המתים" — ואז הרבי שליט"א חוזר למקומו לקדושה, ועומד עד אשר הש"ץ מסיים הקל הקדוש. הרבי שליט"א מתיישב, אוחז בזהו ידו הק' על מצחו הק', וידו השמאלית על השלחן והסדור יחדיו, ומסתכל תמיד לתוך הסידור. תחנן לא אמרו כי ה' חתן בבית המדרש. (אגב: בלילה הראשון שהגענו לבית ליובאוויטש נכנסנו לבית המדרש באמצע סעודת "שבע ברכות" שהתקיימה אותה שעה לאחד מבני החבורה).

בעת הקדיש יתום שאחרי עלינו לשבח, סוקר הרבי שליט"א במבטו החד את כל הנוכחים בבית המדרש באותה השעה. אחרי התפילה פותח הרבי שליט"א את הדלת המזרחית ממנה נכנס, בחציה, יוצא מבית המדרש ונכנס לחדרו והיכלו הקדוש. אחרי תפילת המנחה הוכרז בבית המדרש שכל האורחים שבאו מארץ ישראל יכנסו ל"יחידות" אצל הרבי שליט"א ביום חמישי (כ"ו באלול) בערב. (הרבה מהאורחים, כמובן, נכנסו ל"יחידות" ביום חמישי בערב, בהתאם להכרזה, אולם, היתר דחו את כניסתם עד אחרי ראש השנה).

כשיצאתי מבית המדרש אחרי תפילת המנחה לפרוזדור, שאלתי מישהו היכן נמצא חדרו של רבינו שליט"א, ואז הראו לי את מקום משכנו, חדרו והיכלו הקדוש של כ"ק רבינו שליט"א: כשנכנסים לבנין נמצא בצד ימין בית המדרש, ומולו - בצד שמאל - יש דלת. נכנסים בתוך דלת זו ובצד שמאל מבפנים נמצאת דלת שלישית, והוא חדרו והיכלו הקדוש של כ"ק רבינו שליט"א. אחרי תפילת מנחה ואחרי ראיית פני טוהר קדשו קבלו התלמידים חיות חדשה והלימודים בשיעור הערב של היום, הן בנגלה והן בחסידות, מקבלים תנופה חדשה והם הולכים ומתגברים כמעיינות מתגברות ביתר שאת ויתר עוז.

"שוחים בים התלמוד באילו נמצאים בעולם שפולו שוב"

מזה אפשר להבין כיצד נראים הדברים ובאיזה מרחץ מתקיימים הלימודים בישיבה המרכזית של תומכי תמימים ליובאוויטש בעולם בבית ליובאוויטש ב-770 איסטערן פארקוויי כאשר נמצאים ושוהים בבית המקדש ומסתופפים בצלו הקדוש והטהור של כ"ק רבינו שליט"א אשר עיני כל העולם נשואות

כלפיו עם אלפי אלפי שאלות-בקשות, ואפשר גם להבין מהו ההבדל בין אלו הנמצאים כאן תמיד לבין אלה אשר באו לכאן אך ורק כאורחים וכעוברי אורח הנוטים ללון כדי לחזור ביום מן הימים, ובקרב, לבתיהם. וההבדל ברור למדי. אם כי "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך" לכל החוסים בישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש בכפר חב"ד אשר בארץ ישראל, הרי אינו דומה שמיעה לראיה, בבחינת יש לעלות לרגל לירושלים דווקא "לראות ולהיראות".

מתקרבת שעת השקיעה ורק אז מתפנים התלמידים כדי ללכת ולסעוד את ליבם בארוחות שהכינו עבורם במטבחי פנימיית בית המדרש הנמצא בבנין אחר באותו הרחוב לא הרחק מבנין בית המדרש אשר ב-770. כמובן, שזמן העדרם מבית המדרש לעת האוכל לא נמשכת הרבה זמן - כי הרי לא זה עיקר בריאת האדם בעולם הזה הגשמי אלא רק אמצעי בלבד לדברים נעלים מהם ביותר. - והתלמידים שוב יושבים שקועים בלימודיהם והפעם ביתר מרץ וביתר שפעת חיים שותים בצמא את דברי התנאים והאמוראים והפוסקים ראשונים ואחרונים, שוחים בים התלמוד כאילו נמצאים בעולם שכולו טוב אשר בו אין רע אלא רק הטוב ("מטוב הארץ תאכלו") שולט בכיפה, והלימודים מתקיימים עתה במשנה מרץ כמעין המתגבר ושוב מתחזקים ומתגברים יותר מאשר בכל שעות היום. וכך זה נמשך עד שעת תפילת ערבית.

"צורתו הקדושה של הרבי שליט"א אינה דומה בתפילת מנחה לתפילת ערבית"

כמובן שתפילת ערבית מתקיימת באותה המתכונת כבתפילת המנחה, ואף כאן מתחילה התכונה להיות מורגשת כרבע שעה לפני שעת התפילה, שהיא בשעה 9:30 בלילה, שוב האולם מלא מפה אל פה, מזיזים את השלחן העומד בין הדלת ובין העמוד מספרים. ושוב אותה התכונה ואותה הצפיה ואף אותה התרגשות לאותה השניה שבה יכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א להתפלל תפילת ערבית. הציפייה מורגשת גם כאן עד כדי כך שמונים את הדקות והשניות עד שנשמעת סגירת הדלת של חדרו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, הרבי שליט"א צועד במהירות לעבר בית המדרש, וצורתו הקדושה של הרבי שליט"א אינו דומה בתפילת מנחה לתפילת ערבית, ואי אפשר לתאר זאת בכתב.

בתפילת ערבית הפעם הביא הרבי שליט"א חוץ מהסידור "תורה אור" גם משניות. כרגיל נעמד הרבי שליט"א ליד השלחן הגדול, הפעם חוגר את האבנט

(גארטל) בבית המדרש, מדייק שיהיה שוה מב' צדי האבנט, מרים את עיניו הקדושות ומסתכל בפני הנוכחים, לאחר מכן פותח את הסידור ונשאר לעמוד עד אחרי שהחזן אומר ברכו. ורק אחרי כן מתיישב הרבי שליט"א על מקומו ומתחיל את התפילה כשהוא מתרכז רק בתוך הסידור. הרבי שליט"א לא מאריך בתפילה, וכשהוא מסיים את תפילת שמונה עשרה, פוסע הרבי שליט"א ג' פסיעות לאחוריו ואז מתחיל הש"ץ לומר קדיש שלם. בעת שהש"ץ מגיע ל"לעילא מן כל ברכתא", חוזר הרבי למקומו בג' פסיעות. מהמקום שבו הגיע מתפילת שמונה-עשרה. הפעם אמר הרבי שליט"א קדיש יתום אחרי עלינו לשבח.

בקדיש זה שמעתי לראשונה את קולו המחריד של כ"ק אדמו"ר שליט"א, המורגשת ששכינה מדברת מתוך גרונו של משה רבינו בדורנו כמובא בזוהר "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא" ואין כל ספק שבדורנו הלא הוא כ"ק אדמו"ר שליט"א, ולא רק ניצוץ ממשה רבינו כפי שרוצים אחרים לפרש אמרה זו, אלא משה רבינו ממש בכבודו ובעצמו.

אחרי תפילת ערבית אמר רבינו שליט"א משניות וגם אמר משניות ליארציית שבסוף הסידור ורבי חנוניא בן עקשיא ואחר-כך אמר קדיש דרבנן. עם זאת נסתיימה תפילת ערבית עם כ"ק אדמו"ר שליט"א, הרבי פותח את דלת בית המדרש ויצא מביהמ"ד לחדרו והיכלו הקדוש. בעת שהרבי יצא מבית המדרש אחרי תפילת ערבית, פגש במישהו מזקני החסידים, שאת שמו אינני זוכר, שאל אותו מה הוא עושה כאן, הרבי שליט"א חיך אליו והכניס אותו לתוך חדרו.

תם ונשלם היום הראשון להיותי אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א.

"הולך ברחוב יחיד ובפשטות גמורה.."

ביום רביעי כ"ה באלול תשכ"א אמרו סליחות, כאתמול, בשעה 7:00, התפללו תפילת שחרית בשעה 8:30. הרבי נכנס לבית המדרש כשהמתפללים החזיקו ב-"ובא לציון", ואמר את כל ארבעת הקדישים שבסוף התפילה, כולל קדיש שלם, ואחר-כך אמר משניות וקדיש דרבנן.

לאחר התפילה יצא הרבי מבית המדרש ונכנס לחדרו הק', ואחר כך יצא מחדרו והלך לביתו. כאן נתפעלתי ונתרגשתי ביותר כשאני רואה את הרבי שליט"א הולך ברחוב יחיד ובפשטות גמורה, שאם מישהו אחר, שלא היה עולה בדעתו לחשוב שהוא הוא כ"ק אדמו"ר שליט"א, היה רואה אותו ללכת ברחוב לא היה מרגיש שזה הוא המלך אשר עיני כל העולם בו קדש הקדשים וצדיק עליון כ"ק אדמו"ר שליט"א. כל היתר כדאיתמול.

ידוע הוא שאין הרבי שליט"א מתפלל שחרית עם הקהל בבית מדרשו. אלא רק בימים שני וחמישי, שבימים אלה נכנס הרבי לקריאת התורה.

הרבי מקבל תמיד את העליה שלישי. כשעושה את הברכה על התורה, הוא מרים את ספר התורה באמצע הברכה, הן בברכה שלפניה והן בברכה לאחריה, שלש פעמים. בתחילת הברכה, באמצע הברכה ובנותן התורה. לפני שהרבי שליט"א מברך את הברכה לפני הקריאה הוא נוגע בטליתו בתחילת הקריאה, בסופה, ובפעם נוספת בתחילתה, נוטה את ראשו הק' קצת לצד ימין ועושה את הברכה לפניה, ואחרי הקריאה הרבי שליט"א נוגע בטליתו בסוף הקריאה ובתחילתה, נוטה את ראשי הק' קצת לצד ימין ועושה את הברכה לאחריה.

אחרי הקריאה חוזר הרבי למקומו באשרי ובא לציון, ודרך מעבר הוא נוגע בפרוכת בכל היד אבל איננו מנשקה. הרבי אומר תהילים מתוך התהילים שמצא על שלחנו בעת כניסתו לקריאה, ונשאר עד שהחזן גומר קדיש תתקבל. ואז יוצא הרבי שליט"א מבית המדרש, ונכנס אל חדרו הקדוש.

כולי התרגשות: אני נכנס ל'יחידות' הראשונה בחיי...

הדבר הנעלה ביותר אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, ושאליו מתכוונים בדחילו ורחימו ובטבילה במקוה כשרה, כמובן זולת ההתוועדויות, היא ה'יחידות'. 'יחידות', פירוש הדבר שנכנסים אל הרבי שליט"א ביחידות. אשר אז אפשר "להוריד" את כל המוטל על לבו של אדם. כל אחד ואחד לפי מדריגתו.

לי היתה הזכות להכנס ליחידות בפעם הראשונה ביום חמישי כ"ו באלול תשכ"א, בשעה 12:25 בערב. כשנכנסתי אל תוך חדר היחידות, הלא הוא חדרו והיכלו הקדוש של כ"ק אדמו"ר שליט"א, הדבר הראשון היה שהנחתי על השולחן את הכרטיס שקבלתי מאת המזכירות, ושעליה רשמתי את שמי וכתובתי וכך הצגתי את עצמי בפני הרבי, וכמובן ללא הושטת יד. רק לאחר מכן בא העיקר, או-אז הצגתי בפני הרבי את כרטיס הגימטריאות של ר' יעקב ועקלר שנתנו לי במיוחד כדי למסור זאת לרבי; כמו כן מסרתי את הפ"ו עבורי ועבור אבי שיחי' וכן את הפ"ו של ר' מרדכי זלמן סגל. כן הצגתי בפני הרבי נייר ובו שאלה בנוגע לפעולות (הפצת המעיינות). בהזדמנות זו הצגתי שאלה בכתב בנוגע למשאלתו של מאיר פריימן להכנס לשיבת תומכי תמימים ליובאוויטש בלוד.

בנוגע למשאלתו של מאיר פריימן ענה לי כ"ק אדמו"ר שליט"א: "בנוגע צו מאיר פריימן האט ער שוין געשריב'ן א בריף, מ'דארף דארטן זעהן. ס'איז כמה ענינים לחיוב, און כמה ענינים לשלילה" [= בנוגע למאיר פריימן, הוא כבר כתב מכתב, יש לעיין שמה. ישנם כמה ענינים לחיוב וכמה ענינים לשלילה], בנוגע לפ"ו של ר' מרדכי זלמן סגל שיחי', העיר-שאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "ר' מרדכי זלמן סגל ער איז מסתמא ר' חיים שלום'ס א ברודער" (ר' מרדכי זלמן סגל הוא מן הסתם אחיו של ר' חיים שלום). בנוגע לעצם הפ"ו גם שלי וגם של ר' מרדכי זלמן סגל ענה לי: "וועט דאס לייענען אויף ציון" (נקרא את זאת על הציון). וכמובן שהכוונה היא על ציונו הקדוש של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע. בנוגע לפעולות בהפצת המעיינות, ענה לי: "מה שאתה שואל במה לעסוק, זה צריך להיות מתוכנן (הרבי שליט"א אמר את המילה "מתוכנן" בהבהרה ספרדית) ובמקומות שבהם תבוא תערוך אסיפה עם שאר החברים".

לפני צאתי בחזרה מהיחידות, ברכני הרבי "שהשי"ת יעזור שתעסוק בלימוד הנגלה, בלימוד החסידות ובעבודת התפילה, כתיבה וחתימה טובה". אני נשארתי עומד על מקומי. לאחר מכן קם הרבי שליט"א במעט מכסאו ובפעם נוספת איחל לי "כתיבה וחתימה טובה", ואז יצאתי.

אחרי שיצאתי מהיחידות, לקחו אותי להתוועדות שהתקיימה בחדר הקטן הסמוך לבית המדרש, שבה השתתפו בין היתר: הרב דוד רסקין, הרב בן-ציון שם-טוב, הרב לייב רסקין ועוד. וכמובן שגם חלק מהאורחים שבאו מארץ

ישראל. ביניהם: הרב זוסיא וילימובסקי, הרב ישעי' גופין ועוד. התוועדות זו — שנערכה בהתאם להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א — נמשכה עד הבוקר, והיתה זו ההתוועדות הראשונה שהשתתפתי בה בעת שהותי אצל הרבי.

אציין כאן שלפני כניסתי ליחידות, באותו יום היינו — אני ויתר האורחים — בפעם הראשונה על ציונו הקדוש של כ"ק רבינו מורנו הריי"צ נ"ע. כמובן גם כהכנה לקראת כניסתי ליחידות שהיתה, כאמור, הערב. תלמידי הישיבה לקחו אותנו באוטובוסים הפרטיים של מרכז הישיבות תומכי תמימים ליובאוויטש. הגסיעה עצמה ערכה כחצי שעה בערך, זמן היותנו באוהל היה בשעות לפני הצהריים, וכמובן שמיד אחרי התפילה נסענו. אציין כאן שהכהנים החסידים גם נכנסים לציון הק'. והפעם עשו מעגל של שלושה ישראלים שתפסו את ידיהם. הכהן היה באמצע, וכך נכנס. כן היה גם ביציאה. וכך נכנסתי ויצאתי גם אני.

בשבת קודש פרשת נצבים, כ"ח באלול תשכ"א - "מרגישים בחוש ורואים בעיני בשר את הגשמה יתירה"

שבת קודש בבית חיינו שליט"א בבית ליובאוויטש היא מסכת בפני עצמה, ושבה מרגישים בחוש ורואים בעיני בשר גם את הנשמה היתירה וגם את קדושתה של שבת-קדשנו בפועל ממש. שבת מלכתא. ומי שיש לו רגש במוחו ולב מבין, יכול להבין ולראות בחוש את הנעלה והנשגב שביום זה, ושוב אינו דומה שמיעה לראיה.

כמובן שבערב שבת אחרי הצהרים מתכונן כל אחד בביתו לקראת "לכה דודי לקראת כלה", לובש בגדי שבת, מתקן את מצעותיו, מדליק את הנרות, משרה את השבת בביתו עוד מבעוד יום, ואחרי כן כאשר הולכים לבית הכנסת, ובמובן זה הלוא הוא בית מדרשו של כ"ק רבינו מאותו שליט"א, ומגיע לבית המדרש יכול כבר לחוש ולמשש את קדושת השבת העוטה כאן במלוא חפנים קדושה.

בערב שבת מקדים הרבי לבוא לבית המדרש, ונכנס לחדרו. לקראת תפילת מנחה יוצא הרבי מחדרו בזמן הדלקת הנרות. בשבת פרשת נצבים היה זה בשעה 7:00 בדיוק. אלא שאין כניסתו של הרבי בשבת קודש כביום חול. בשבת נכנס הרבי דרך הדלת הדרומית, ואשר לצורך זה הוא עובר את הפרוזדור עד הדלת הזו, ומתיישב על כסאו ליד סטנדר בצד דרום. ליד הדלת מתפללים

מנחה כרגיל, ואחרי מנחה יוצא הרבי בחזרה מבית המדרש באותה הדרך שבה נכנס, ונכנס לחדרו. אחרי שהרבי שליט"א יוצא, נשארים התלמידים בבית המדרש עד עת תפילת קבלת שבת ותפילת ערבית. בזמן זה חוזר אחד התלמידים מאמר, והפעם היה זה מאמר ד"ה לך אמר לבי מספר המאמרים תש"י. כמובן שזה לוקח בערך כל זמן שבין מנחה לערבית. אחרי המאמר יורדים כל הנוכחים לבית המדרש הגדול למטה (ה"שאלאש") שעד לפני שנה היתה כאן הסוכה הגדולה. האולם מתמלא בקצב מהיר.

אני זכיתי לתפוס את המקום הקרוב ביותר אל הרבי שליט"א, ועמדתי על ידו בכל זמן התפילה. כידוע, מקומו של הרבי בימי שבת וחג בבית המדרש הגדול למטה הוא: פנינה מזרחית-דרומית. מעמידים כאן את הסטנדר של הרבי וכסאו כשעל הרצפה פרוס שטיח ובמקום הזה הרבי עומד או יושב בעת תפילתו. הרבי יורד מחדרו לבית המדרש למטה. מהמדרגות שליד חדרו מצד שמאל. ולא ככל יתר הנוכחים שיורדים מהדרך הרגילה כדי שלא להיתקל ברבי.

"הרעב אינו מעיק הצמא אינו מפריע. הרי מי שנמצא בבית קדש הקדשים יודע ומדגיש שאין כאן לא מקום ולא זמן"

בעת הגיע זמן תפילת קבלת שבת וערבית, בשעה 8:00 בערב, נפלסה הדרך, כאילו מאליה, והרבי מגיע למקומו. מתפללים כרגיל תפילת קבלת שבת וערבית יחדיו, הרבי שליט"א עומד בכל התפילה, עד גמירא. עם סיום התפילה שוב נפלסת דרך בין כל הקהל העצום והרבי יוצא מהאולם. אני, שעמדתי ליד הרבי שליט"א בעת כל התפילה, כאמור לעיל, ראיתי, כמובן את כל המחזה הנורא והקדוש הלזה, כאשר הרבי עובר בין הקהל בדרכו החוצה בחזרה מן התפילה, הוא מחייך ומנענע בראשו הק', ואומר: 'גוט שבת'. התחילו לשיר את הניגון 'ופרצת'. הרבי שליט"א נענה בידו הקדושה לאות חזקה. כך היה עד שיצא מהאולם. ברם, הניגון נמשך גם לאחר שיצא מהאולם כחצי שעה בערך, ולאף אחד לא איכפת היה המעמד הזה. הרעב אינו מעיק. הצמא אינו מפריע, כי הרי מי שנמצא בבית קדש הקדשים יודע ומרגיש שאין כאן לא זמן ולא מקום. כאן זה למעלה מהזמן ולמעלה ממקום, עומדים צפופים ומשתחווים רווחים.

זה הרגשתי בכל עת שהותי בבית חיינו שאין כאן זמן ואין כאן מקום, דומה שהיום נמשך עד אין סוף והלילה עד אין קץ. אין עייפות ואין כל דאגות. מלאכים ממש. אחרי שהניגון הסתיים הלכנו הנוכחים הביתה לעשות קידוש. וכאשר מגיעים הביתה מורגש ביותר המעמד הקדוש והנשגב שזה עתה עברנו, כי בבית מורגשת שמחה יתירה מהרגיל. ה"שלום עליכם" אינו אותו השלום עליכם הרגיל, כי הרי אפשר להרגיש בחוש ולראות ממש בעיני בשר את מלאכי השרת המלווים אותם לביתם, ומשום כך, אפילו במקום טמא כבארצות הברית, אין טומאת המקום מורגשת כלל, וכי שליחי מצוה אינן ניזוקין, ובפרט כשמלאכי השרת מלווים אותך ביחד עם השראת השכינה שבבית קודש הקודשים. ולא במהרה המעמד הזה יישכח.

בשבת קודש פרשת וצבים, כ"ח באלול תשכ"א, אמרו את כל התהילים לפני תפילת שחרית, אם כי לא מברכים את החודש בשבת זו, כידוע שהקב"ה בעצמו מברך את החודש, אבל נוהגים בשבת זו כבשבת מברכים.

כל הקהל התחיל לומר תהילים מיד עם כניסת הרבי לבית המדרש, בשעה 8:30 בבוקר. אחרי אמירת התהילים, בשעה 10:00, יצא הרבי בחזרה מהאולם, וכעבור חצי שעה, בשעה 10:30, חזר לאולם בית המדרש מעוטף בטלית, ואז התחילו להתפלל תפילת שחרית. בעת תפילת שחרית מחזיק הרבי, כמעט בכל התפילה, בציציות הטלית והתפלל בעמידה. אציין כאן שבאותו המקום שעמדתי בעת תפילת ערבית בליל אמש, ליד הרבי שליט"א, עמדתי גם היום, ובכל התפילות במשך כל ימי שהותי אצל הרבי שליט"א, להוציא את הימים הנוראים בלבד שאז הייתי מרוחק מעט.

למפטיר עולה הרבי. (בכל יתר העליות עולים כרגיל בכל בית מדרש, אלא שלא עושים "מי שברך"). הרבי שליט"א ניגש לבימה המוגבהת, עולה אל שולחן הקריאה, מברך את הברכה לפני הקריאה. בעת קריאת הפטרה הרבי מתאפק מאד מבכי, וזה מורגש מאוד בעת אמירת הפסוקים, אבל הבכי מתפרץ מאליו, ואז קורה שחציה השני של הפטרה קורא הרבי שליט"א נמוך יותר עד אשר רק העומדים מסביב הבימה שומעים את הפטרה.

אחרי גמר ברכות הפטרה שלאחרי הקריאה חוזר הרבי למקומו הקבוע, וכשעובר מארון הקודש תופס הרבי שליט"א את הפרוכת בידו השמאלית אבל

איננו מנסקה. גם בעת שמחזירים את ספר התורה להיכל מלווה הרבי שליט"א במבטו את ספר התורה עד שמכניסים את התורה להיכל. לאחר תפילת מוסף נפלסת דרך בשביל הרבי, וכשהוא עובר בין הקהל מנענע בראשו הק' ומאחל: "גוט שבת".

בשעה 1:30 אחרי הצהרים, אמור הרבי לחזור להתוועדות שבת מברכים, ובזמן הפנוי שבין תפילת מוסף ובין ההתוועדות, תופסים הקהל את מקומותיהם ונשארים כאן עד עת ההתוועדות. לא ידעתי אם כולם נשארים כאן או שישנם גם ההולכים לבתיהם לעשות קידוש וחוזרים אחר כך. על כל פנים, בשעת ההתוועדות נמצאים כולם בבית המדרש, והאולם מלא מפה אל פה. אני עמדתי על שולחן גבוה ליד הקיר המזרחי מימין כ"ק רבינו שליט"א.

בשעה 1:30 בדיוק נכנס הרבי שליט"א לאולם בית המדרש כשכל הקהל עומד על רגליו ותופס את מקומו. באמצע הבימה המוגבהת המוצבת ליד הקיר הדרומי של בית המדרש מול הקהל כשמאחוריו יושבים זקני החסידים. הרב חדקוב יושב בצד שמאלו של הרבי שליט"א. הרבי שליט"א עושה קידוש בלחש וההתוועדות מתחילה.

במסגרת ההתוועדות שרו כל הקהל במקומותיהם, בעוד הרבי מנצח בידי הקדושות על הניגונים ורקדו, ושוב הרגישו שאין כאן מקום ואין כאן זמן כי הכל למעלה מן הטבע. הרבי דיבר 3 שיחות ומאמר ד"ה אתם נצבים היום כלכם לפני הוי' אלקיכם. בעת שהרבי שליט"א אומר את המאמר קם כל הקהל על רגליו ושומע בדריכות כל מילה ומילה היוצאת מפיו הקדוש. לאחר המאמר דיבר הרבי בענין שיכון חב"ד בירושלים אשר באותה עת הייתה חנוכת השיכון, ואמר בין היתר: "שמהשיכון תתפשט האורה היא תורת החסידות על כל ירושלים, ומירושלים - על כל ארץ ישראל ומארץ ישראל תתפשט התורה על כל הארצות".

מחזה נהדר היה בהתוועדות זו כאשר בשעת הניגון השני נענע הרבי את ידו הק' הימנית בחזקה לאות עידוד, ובאמצע אותו הניגון קם מלוא קומתו ואתו יחדיו, קמו, כמובן, כל הקהל שבאולם, און האט שטארק געפאטשט מיט די מידע הענט, און האט שטארק געשאקלט מיט די הענט. (טפח בחזקה בשתי ידי ונענע את ידיו בחזקה). ואוטומטית, החלו לשיר יותר בחזקה. לקראת סיום

ההתוועדות התחיל הרבי לנגן את הניגון "אני מאמין" ולאחר מכן התחיל בעצמו את הניגון "כי בשמחה תצאו" ועם ניגון זה יצא הרבי שליט"א מהאולם.

כנהוג בהתוועדויות אצל נשיאי חב"ד כ"ק רבותינו הקדושים נ"ע לדורותיהם, שאחד מהחסידים השומעים חוזר על המאמר שנאמר בהתוועדות, והוא הנקרא בשם המיוחד "החוזר". כן גם אצל כ"ק רבינו שליט"א ש"חוזר" מיוחד חוזר על כל מאמריו של הרבי שליט"א אחרי ההתוועדויות. גם הפעם חזר ה"חוזר", הלא הוא הרה"ח התמים ר' יואל שי' כהן, על המאמר שאמר כ"ק רבינו שליט"א בעת ההתוועדות.

אחרי שהסתיימה חזרת המאמר עלו למעלה לבית המדרש הרגיל לתפילת המנחה. התפללו כאן מנחה. ואחר תפילת המנחה הלך רבינו שליט"א לביתו. כבכל שבת ושבת, כן גם בשבת קודש זו, מתאספים ילדים בחצר הבית ב-770, ויחד איתם מתאספים גם מבוגרים. כאשר הרבי שליט"א יצא מבנין בית המדרש לאחר תפילת מנחה כדי ללכת הביתה, שרו הנאספים את הניגון "ופרצת", והרבי שליט"א נענע בידו הקדושה בעיקר לילדים.

לקראת תפילת ערבית חוזר הרבי לבית המדרש. בין מנחה לערבית מתקיימת בבית המדרש למעלה הסעודה השלישית, והרש"ג שליט"א, גיסו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, חוזר מאמר חסידות. כאמור, חוזר הרבי לבית המדרש לקראת תפילת ערבית, וכשמגיע הזמן מתפללים תפילת ערבית למעלה, ביחד עם כ"ק רבינו שליט"א, ואחרי תפילת ערבית עושה הגבאי הרה"ח ר' יוחנן שיחי' גורדון הבדלה. בשעה שר' יוחנן עושה הבדלה עומד כ"ק רבינו שליט"א ליד הסטנדר, העומד בצד דרום, ופניו הק' לצד צפון ומביט על הכוס של ההבדלה, ועומד בכל עת עשיית ההבדלה, עד גמירא, ואז יוצא הרבי בחזרה מבית המדרש והולך לביתו.

במוצאי שבת קודש התקיימה בבית המדרש הגדול למטה מסיבת מלווה מלכא בהשתדלותו של הרה"ח ר' משה שי' דובינסקי. מסיבה זו נמשכה עד שעה מאוחרת בלילה.

תמה ונשלמה השבת הראשונה להיותי במחיצת כ"ק אדמו"ר שליט"א.

ערב ראש השנה - "זזתי לאחור כמה פסיעות בעת שהרבי התקרב אל הציון הקדוש"

שלא כבכל ימי הסליחות, אומרים סליחות בערב ראש השנה בשעה 6:30, ולא ב-7:00. בבית המדרש הגדול למטה, בניגוד לכל ימי הסליחות שאומרים בבית המדרש הקטן למעלה, כמובן, וכרגיל אין אומרים סליחות אלא רק כאשר הרבי נכנס לאולם. הסליחות של ערב ראש השנה נמשך כשעה בערך. ובגמר הסליחות יוצא הרבי בחזרה מהאולם הגדול ועולה למעלה לחדרו והיכלו הקדוש. לקראת תפילת שחרית בערב ראש השנה שמתפללים כמו בכל יום בבית המדרש הקטן למעלה, נכנס הרבי שליט"א כשהוא כבר עטוף בטלית ומעוטר בתפילין. את כל התפילה מתפלל הרבי שליט"א בעמידה.

לצורך התרת נדרים מגיעים מניין של עשרה זקנים, ביניהם כמה מהאורחים שבאו מארץ ישראל לראש השנה, כמו: הרה"ח ר' יונה שי' איידלקאפ, הרה"ח ר' דוד שי' חן. כל עשרת הזקנים נעמדים בחצי עיגול מאחורי כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואחרי התפילה מסתובב הרבי לצד מערב ואומר התרת נדרים. אחרי שהרבי גומר את האמירה, אומר: "אמן, כתיבה וחתימה טובה".

הרבי שליט"א יוצא מבית המדרש, וכאן מסתדרים מניינים להתרת נדרים. בערב ראש השנה לאחר אמירת התרת נדרים, נכנסים זקני החסידים לחדרו והיכלו הקדוש של כ"ק רבינו שליט"א, ומוסרים לו את הפ"נ הכללי (זאת אומרת הפ"נ של כל החסידים ובתוכם כ"ק רבינו שליט"א בעצמו), וכשהזקנים יוצאים נעמד הרבי שליט"א ליד דלת חדרו וכל החסידים עוברים לפניו בסך וכל אחד ואחד מוסר לו את הפ"נ הפרטי.

כשהמבצע הזה מסתיים נוסעים החסידים אל ציונו הקדוש של כ"ק אדמו"ר הריי"צ נ"ע, כהכנה לקראת השנה החדשה והימים הנוראים המשמשים ובאים, וגם הרבי שליט"א נוסע. אצלי היתה זו כבר הפעם השניה שהייתי ליד הציון הקדוש, כי, כאמור לעיל, הייתי גם ביום חמישי לפני שנכנסתי ליחידות אצל כ"ק רבינו שליט"א.

כיון שאני כהן, עברתי את בית העלמין עד הציון בעגלה על גלגלים גבוהה הסגורה מג' צדדים ופתוחה מצד אחד שדרכה נכנסים וכדי לראות את הדרך ישנו חלון מול הכניסה, שממנו רואים את הדרך. עם עגלה זו גם יצאתי בחזרה.

בזמן שעמדתי ליד הציון, נכנס באמצע גם רבינו שליט"א, זאתי לאחור כמה פסיעות בעת שהרבי התקרב אל ציונו הקדוש של חמיו.

עם הרבי נכנס לציון גם הרה"ח התמים ר' לייב שי' גרונו — שהוא היוצא והנכנס אצל רבינו שליט"א — שהחזיק בידיו את חבילות הפדיונות. את החבילות הללו שם ר' לייב שי' גרונו על גדר הציון ממול המצבה הק' שבצד זה עומד גם הרבי. אחרי כן שם ר' לייב שיחי' על גדר הציון לשמאל רבינו שליט"א, ארגז ארוך שהוא מצד אחד גבוה יותר משלושת הצדדים האחרים. בתוך הארגז משמאל שם ר' לייב שי' גרונו הנמצא בתוך קופסה. הרבי מדליק את הנר, אחר כך מכניס ר' לייב את הנר בתוך הארגז כדי שלא ייכבה. והרבי שליט"א מתחיל לומר את הבקשות מתוך "מענה לשון": "הריני מדליק את הלאמפ" וכו'. כשהרבי שליט"א מגיע למקום ב"המענה לשון" שכתוב בו שיקריא את הפ"ג, מרכיב הרבי שליט"א את משקפיו, ומתחיל לקרוא מן הפדיונות שבחבילות שלפניו כל פדיון שנגמר קריאתו קורע הרבי את הפ"ג לארבעה קרעים, ואת הקרעים הללו שם לתוך שק של נייר שגם תלוי על הארגז הנ"ל. הפעם כשיצאתי מן הציון עדיין הרבי שליט"א עמד ליד הציון, ולא ידעתי מתי עזב הרבי שליט"א את האוהל. מכאן חזרנו בחזרה ל-770.

ראש השנה - "בזמן התקיעות ניכר כי בכה בכי רב, ואת המחזה הזה אין לתאר ולשער"

ראש השנה: תפילות ראש השנה בשני הימים הם היינו הך. זאת אומרת ששני ימי ראש השנה דומים בסדר התפילות, וכך הן גם שתי הלילות. וההבדלים היחידים בין שני ימי ראש השנה, הם: בתשליך שזה ביום הראשון, ובהתוועדות המתקיימת ביום השני.

בליל ראש השנה נכנס הרבי לבית המדרש הגדול למטה בשעה 8:00 בערב. ניגש למקומו הקבוע בפניה מזרחית-דרומית, מתיישב על כסאו כסא המלכות, ואומר תהילים כחצי שעה, ואז מתחילים להתפלל ערבית. אחרי תפילת ערבית, בעוברו ממקום תפילתו בדרכו החוצה מנענע הרבי בראשו הק' לכל אחד ואחד מהנוכחים בבית המדרש ואומר: "לשנה טובה תכתב ותחתם". לאחר שהרבי יוצא מהאולם מתפזר הקהל העצום, הממלא את האולם מפה אל פה, וכל אחד הולך לביתו לעשות קידוש ולסעודת יום טוב.

תפילת שחרית בראש השנה מתפללים - כבכל שבת ומועד - בשעה 10:00 בבוקר. ואכן, הרבי מגיע למקומו הקבוע בשעה 10:00 בבוקר בדיוק, ואז מתחילים את התפילה באמירת קדיש דרבנן. כשהגיעו ל"האדרת והאמונה" שלפני "ברוך שאמר" ציוה הרבי לשיר את הניגון הידוע שעל המלים הללו, והרבי שליט"א בעצמו נענע בידו הק' השמאלית - שהיד הזו נמצאת כלפי הקהל - וכן בראשו הק', להגביר את חזקת השירה. וכן היה גם כשהגיעו ל"אתה בחרתנו" שבחזרת השי"ץ.

בעת הוצאת ספרי התורה לקריאת התורה, נעמד הרבי מול הספרים ומביט עליהם כמלווה את הס"ת, עד שמניחים אותם על שולחן הקריאה, שלראש השנה מגביהים אותה יותר מהרגיל, על ידי שמעמידים את השולחן על בימה, זאת עושים, כמובן, שכל הקהל יוכל לראות את פני רבינו שליט"א בעת התקיעות. הרבי עומד כל עת הקריאה עד שקוראים לו לעלות למפטיר, אז הוא עולה לתורה.

בקריאת ההפטרה ובפרט בימים הנוראים מתאפק הרבי מאד מלבכות, אבל הבכי פורץ מאליו, וכך זה יכול לקחת קצת זמן עד שהרבי מסיים את קריאת ההפטרה עם ברכותיה. לאחר סיום ברכות הפטרה נשאר על הבימה לקראת התקיעות של ראש השנה, ובין הברכות והתקיעות עצמן שהרבי תוקע, הוא מכסה את פניו הק' יחד עם הפנ"ים שנחלקו לשלש חבילות גדולות. בין לבין מרים הרבי מעט מהטלית ושוב מתכסה. אחרי כן שוב מרים מעט הטלית ומתחיל לומר 'למנצח לבני קורח'. אחרי גמר למנצח מוריד הרבי בחזרה את המעט מהטלית שהרים קודם לכן ומכסה עמו גם את חבילות הפדיונות. כעבור כמה דקות מרים הרבי את הטלית כולו מעל פניו הק', מברך את ברכות השופר ותוקע את התקיעות דמעומד.

כל העת פניו הקדושות מאוימות. ניכר כי בכה בכי רב, ואת המחזה הזה אין לתאר ולשער.

אחרי סיום כל סדר שבתקיעות - תשר"ת, תש"ת תר"ת — מתכסה הרבי בטליתו יחד עם הפדיונות, ואחרי גמרו, אומר את הפסוקים שאחרי התקיעות, ולאחר מכן יורד מהבימה אחרי ספר התורה. בדרך למקומו נשאר לעמוד עד שמכניסים את הספרים לארון הקודש ואחר כך ממשיך למקומו הקבוע הנ"ל לקראת תפילת מוסף.

לגביי, היתה תפילת המוסף בבית רבינו שליט"א חווייה נעימה, ולו גם בגלל נעימות התפילה שהרגשתי בבית רבינו. למעשה במשך כל תפילות המוסף בשני ימי ראש השנה לא היה משהו מיוחד. מלבד זאת שהרבי שליט"א נפל לפני כל הקהל בעת נפילת "כורעים", וזאת בעת שהחזן - שביום הראשון היה זה הרב שמואל שיחי' זלמנוב, וביום השני היה זה הרב יוסף שי' וינברג - מגיע ל"וגורלנו ככל המונם", ורק אחרי כן נופלים כל הקהל ב"ואנחנו כורעים".

בעת היציאה מתפילת שחרית ומוסף לאחר סיום התפילה, נענע הרבי שליט"א את ראשו הק' לכל אחד מהנאספים בברכת "גוט יום טוב".

תשליך - "חוויה מיוחדת היא ללכת עם הרבי שליט"א לאמירת תשליך"

כמוזכר לעיל, אין בין שני ימי ראש השנה בבית חיינו שליט"א אלא רק זאת: שביום הראשון הולכים כל הקהל עם הרבי שליט"א לנהר לאמירת תשליך, וביום השני מתוועד בבית המדרש הגדול למטה. חוויה מיוחדת היא ללכת עם הרבי שליט"א לאמירת תשליך, לאחר שרואים, און מ'לעבט מיט', את ההליכה עצמה, כיצד נעמדים ברחוב שורות שורות של שנים שנים, מאות ואלפי אברכים, וממתינים לרבי שייצא מבית המדרש כדי לעמוד בראש התהלוכה הנפלאה הזאת. כשהשורה כבר מלאה ומושלמת, אזי יוצא כ"ק אדמו"ר שליט"א יחד עם מזכירו הנאמן הרב ח.מ.א. חדקוב, וניגשים אל ראש השורה וכל הקהל מתחיל לזוז.

תחילה הולכים, כאמור הרבי שליט"א עם הרב חדקוב, ולאחריהם הולכים התלמידים של ה"יוניטעד ליובאוויטשער ישיבות" הנמצא בבעדפארד עוועניו, ורק לאחריהם כל קהל החסידים. כמובן שכל זה מתארגן לאחר תפילת המנחה, שמתפללים בשעה 5:00 בערב, וההתארגנות לתשליך מתחילה בשעה 6:00 לחזרה מהתשליך מתפרקת החבילה וחוזרים בחזרה קבוצות קבוצות. עד כאן יום א' דראש השנה. ביום השני של ראש השנה התוועד הרבי שליט"א עם כל הקהל הקדוש, החל מהשעה 7:00 בערב. בהתוועדות זו אמר הרבי שליט"א את המאמר ד"ה "טוב טעם ודעת למדני כי במצוותיך האמנתי", וכן כמה שיחות קדושות. ההתוועדות ערכה שעה ושלושת רבעי השעה ובסופה בירך רבינו שליט"א ברכת המזון על הכוס. אחר כך התפללו תפילת ערבית כשהרבי נשאר עומד על מקומו שבהתוועדות.

לאחר תפילת ערבית הבדיל הרבי על הכוס שבירך עליה, ולאחר מכן חילק בידו הק' לכל הנאספים מכוס של ברכה, כשכל הקהל עובר מעליו אחד אחד, והמחזה הזה מסתיים כמעט ב-4:00 לפנות בוקר.

שבת קודש פרשת וילך - "בעת התוועדות זו בכה כ"ק רבינו הרבה"

שבת קודש פרשת "וילך", שבת שובה: שבת-קודש זו לא היתה שונה משבת קודש שעבר פרשת "נצבים", אלא רק בזאת, שבשעה 1:30 התועד הרבי שליט"א במיוחד בשביל האורחים. רבינו דיבר כמה שיחות וכן גם את המאמר ביאר הפעם בשיחה. בשיחה השלישית דיבר הרבה על האורחים שבאו מארץ ישראל בפרט ועל האורחים שבאו מחו"ל ממקומות שונים בכלל. בין יתר הדברים אמר הרבי שליט"א: "שיוצאים מן הבית ומשאירים את האשה והילדים ויוצאים מארץ ישראל ובאים לפה, ולא מקבלים שום דבר!"

השיחה הרביעית נסבה על תלמידי הישיבה. בעת התוועדות זו בכה כ"ק רבינו הרבה, והרגישו כל העת שהוא מתאפק הרבה מלבכות, אך כמה פעמים פרץ הבכי מאליו עד שהיה צריך להפסיק באמצע השיחה.

באחת משיחותיו הק' בהתוועדות זו הביא רבינו את מה שכתוב "ביום חתונתו וביום שמחת לבו", שיום חתונתו הכוונה על יום הכפורים, שהקב"ה יתחתן עם כנסת ישראל, וממילא השבת - שבת שובה - היתה העליה לתורה של הקב"ה, "עס איז דעם אויבערשטן'ס אויפופעניס, דער אויבערשטער איז עולה לתורה". והסביר זאת באריכות דברים. כאשר סיים הרבי את השיחה הזאת, שרו את הניגון עוד ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים.

אחרי הניגון הזה התחיל הרבי שליט"א את הניגון "אני מאמין" ואחר כך את הניגון "אבינו מלכנו". באמצע אחת השיחות שאל הרבי שליט"א "עס איז דא איינער זוסיא וילימובסקי?", וכתשובה הראו לרבי שליט"א באצבע על ר' זוסיא, הרבי פנה לר' זוסיא שיחי' פרטיזן, ודיבר איתו באריכות יתירה. אחרי השיחה אמר ר' זוסיא 'לחיים' לכ"ק אבינו רבינו שליט"א, הרבי השיב לו 'לחיים' ועם זאת עשה לו תנועה בידו הק' כעין שאלה אם הכוס הוא מלא. בסיום ההתוועדות, לפני שהרבי שליט"א יצא מבית המדרש, שרו את הניגון "אבינו מלכנו" ובזה יצא הרבי מבית המדרש.

ערב יום הכפורים - "חלוקת ה"לעקאח" בערב יום הכפורים הוא אחד המחזות והחוויות הנפלאים"

הגיע היום הקדוש והנורא. יום ט' בתשרי תשכ"ב, ערב יום הכיפורים מתפלל כ"ק רבינו במנין בשעה 7:30 בבוקר. אחרי התפילה נכנס רבינו שליט"א לחדרו והיכלו הק', שם כבר מונחים הארגזים עם ה"לעקאח". הרבי נעמד ליד הפתח הפתוח של חדרו, כל הקהל הקדוש עובר לידו בשורה של אחד אחד, והרבי מחלק לכל אחד ואחד בידו הק' "לעקאח". החלוקה נעשית גם לנשים הבאות לבקש.

כמו כן היו אנשים שביקשו גם עבור בני המשפחה, והרבי נותן גם עבורם. אני ביקשתי גם עבור אבי ואמי שיחיו. עצם חלוקת ה"לעקאח" בערב יום הכפורים הוא אחד המחזות והחוויות הנפלאים שזכיתי לראות בעת היותי בבית חיינו, ומדברים המפליאים ביותר הוא שכל הקהל הקדוש עובר באותו בוקר לפני כ"ק אבינו רבינו שליט"א אשר מחלק להם את ה"לעקאח".

תפילת מנחה בערב יום הכפורים. מתפללים בבית המדרש החדש למטה. אחרי תפילת המנחה עלה הרבי על השולחן העומד לשמאלו ונתן את ברכתו הכללית לשנה החדשה. נוסח הברכה היה: "דער אויבערשטער זאל געבין יעדערין און יעדערע א חתימה און גמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה למטה מעשרה טפחים; און אזוי ווי עס איז א שנה בעיבורה, א שנה תמימה, א שנה שלימה - זאל מקויים ווערין דער ענין בעבודת האדם, און אויך בפועל למלאות פגימת הלבנה ולא יהי' בה שום מיעוט און הם עתידים להתחדש כמותה, ביז עס זאל זיין נקבה תסובב גבר, ומתוך תשובה עילאה (שענינה בשמחה) זאל זיין כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון בגאולה השלימה והאמיתית על ידי משיח צדקנו בקרוב ממש".

לאחר הברכה שב כ"ק אדמו"ר שליט"א לחדרו והיכלו הק', שם שהה עד לפני 'כל נדרי', שאז יצא אל הבחורים תלמידי הישיבה, וכן בחורים מארצות אחרות שבאו להסתופף בצילא דמהימנותא, לימים נוראים וימים טובים. המעמד היה ליד חדרו הק' למעלה, ואמר את ברכת הבנים כנהוג בערב יום הכיפורים. לאחר מכן ירד הרבי שליט"א לבית המדרש הגדול למטה, שכבר היה מלא מפה אל פה לאמירת 'כל נדרי'.

יום-כפור - "בין רגע קיבל הרבי פנים צוהבות ושוחקות כאילו מעולם לא בכה"

לפני כל נדרי אומרים את תשעת הקאפיטלאך תהילים, ובסיומם בא, כמובן, סדר תפילת כל נדרי, והוא: את הספר הראשון נותנים לכ"ק אדמו"ר שליט"א. את הספר השני מקבל גיסו של הרבי, הרב ש. גורארי' שיחי'. לצורך קבלת הספר ניגש הרבי לארון הקודש שם מוסרים לו את הספר. לאחר מסירת הספר שב הרבי עם ספר התורה בידו הק' אחורנית עד לאמצע השולחן ועל מקום זה נשאר עומד עד לאחר כל נדרי.

לאחר תפילת 'כל נדרי' ניגשים לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולוקחים בחזרה את ספר התורה, ומכניסים את הספרים לארון הקודש, ואז חוזר הרבי בחזרה אל מקומו הקבוע שבפינה מזרחית דרומית. רק אחר כך מתפללים תפילת ערבית.

תפילת ערבית ביום הכיפורים מתפללים כמו בראש השנה, אלא שביום הכיפורים אחרי תפילת ערבית נשאר הרבי באולם ואומרים את כל התהילים, ואז - אחרי אמירת התהילים - יוצא הרבי מהאולם, וכל הקהל מתפזר לביתו.

בבוקרו של יום הכיפורים מתפללים - כרגיל בכל שבת ומועד - בשעה 10:00 בבוקר והכל הולך כרגיל. בשינוי אחד שהרבי שליט"א עולה למפטיר יונה ולא בתפילת שחרית, ולמפטיר בתפילת שחרית עלה הרב ח.מ.א. חדקוב, מזכירו הראשי של כ"ק אדמו"ר שליט"א. באמצע תפילת המוסף של יום הכיפורים נופל הרבי שליט"א נפילת "כורעים" ב"עלינו לשבח" כשהש"ץ גומר "ככל המונם", ואחר-כן נופל הרבי שליט"א עוד ג' פעמים ב"והכהנים".

בין תפילת מוסף לתפילת מנחה יש הפסק של שעה, ובין תפילת מנחה לתפילת נעילה אין הפסק כלל. כשהרבי שליט"א נכנס לבית המדרש לתפילת המנחה, הוא נכנס עם המגבעת ועם הטלית. כשמגיע למקומו הקבוע הניח הרבי את מגבעתו על ה"סטנדר" במקום בו הוא עומד. לפני תפילת ערבית מוריד הרבי את טליתו מעל ראשו הק' וחובש את המגבעת כמו שכתוב במנהגים.

בסוף נעילה שרו לפי מנהגנו את המארש הנקרא "נפוליון'ס מארש". באמצע המארש הסתובב הרבי אל הקהל, לכל הצדדים, והתחיל מסובב את ידו הק' חזק מאד, ער האט שטארק געדרייט מיטן האנט און מיזינגט שטארקער און

יומן ביקור ✍ כג

שטארקער. באמצע הניגון מכסה הרבי עם טליתו את פניו הק' ובוכה, ובין רגע הוא מקבל פנים צוהבות ושוחקות כאילו מעולם לא בכה. לקראת המחזה הזה של אמצע ה"מארש" מתקהלים הרבה אנשים על השולחן (הבמה) במקום בו יושב הרבי שליט"א בעת ההתוועדויות.

לאחר מכן מתפללים תפילת ערבית ואחרי ערבית עשו הבדלה והרבי יצא את האולם בשירת "ופרצת".

גם בשבת קודש פרשת "האזינו" התוועד כ"ק רבינו שליט"א, דיבר כמה שיחות ק' ואמר גם מאמר ד"ה כנשר יעיר קנו על גזלו ירחף.

"וכל הקהל העצום פוצח את פיו בשירה אדירה, בעוד שהמצביא העליון מנצח על השירה הזאת..."

**"יומן ביקורי אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א
בחודש השביעי (תשרי) של שנת תשכ"ב"**

- חלק ב' -

מאת: הרב אפרים ירחמיאל הכהן הלפרין

**חג הסוכות - "בראותי את כ"ק אדמו"ר שליט"א עומד בפינה מולי, אחזתני
יראה רתת וזיעה"**

חג הסוכות: בלילה הראשון של חג הסוכות התפללו תפילת מנחה כרגיל
בשעת הדלקת הנרות, וכעבור שעה התפללו תפילת ערבית. בצאתו מבית
המדרש אחרי תפילת ערבית אומר כ"ק רבינו שליט"א "גוט יום טוב" לכל
הנאספים.

בבוקרו של היום הראשון של החג, עומד כ"ק אדמו"ר שליט"א בסוכה בשעה
8:00 וכל הקהל הקדוש נכנס בתור, אחד אחד, לברך ברכת על נטילת לולב על
הלולב והאתרוג של הרבי. הרבי שליט"א עמד על רגליו מהשעה 8:00 בבוקר
עד השעה 11:00 לפני הצהרים, בסוכה - העומדת ברחבה ליד בית המדרש
לצד הכביש, והדלת עשויה בפינה בצד דרום מצד ימין. הרבי שליט"א עמד
בפינה צפונית-מערבית.

כאמור, נכנס כל אחד לסוכה לברך על הלולב והאתרוג של הרבי. כשהגיע תורי
להכנס לסוכה לברך על נטילת לולב, ובראותי את כ"ק אדמו"ר שליט"א עומד
בפינה מולי, אחזתני אימה ויראה רתת וזיעה, וכמעט שלא יכולתי להוציא הגה
מפי ובקושי רב עשיתי את הברכה. בקושי נענעתי את הלולב ויצאתי בחזרה
החוצה. כך עברו בסך כל הקהל עד השעה 11:00 לפני הצהרים.

לאחר מכן נכנס הרבי לבית המדרש לתפילת שחרית. התפילה עצמה עברה כרגיל בכל שבת, חג ומועד. אחרי תפילת מוסף הכריז הרה"ח ר' זלמן דוכמאן, כי בשעה 3:00 אחרי הצהרים יתקיים מבצע "ד' מינים", וכל אחד מתבקש להשתתף במבצע, זקן כצעיר, כולם כאחד משתתפים במבצע אתרוג — כפי שזה נקרא בפי החסידים. ישנם אנשים המביאים את אתרוגיהם הפרטיים ומזכים בהם את הרבים.

אני הלכתי עם הרה"ח ר' מרדכי דוב לאקשין שנטל את אתרוגו הפרטי. הייתי ברחוב כ-3 שעות ובמשך כל הזמן הזה בירכו על האתרוג ארבעה אנשים בלבד, ביניהם ילד, כי באמריקה קשה למצוא יהודים, כיון שישנם הרבה לא יהודים, אפילו בין הלבנים, שלא כמו בארץ שכל אחד, כמעט, הוא יהודי. כמו כן ישנם יהודים שלא יודעים מה זה לולב ומה זה אתרוג וכן לא יודעים בכלל מה זה חג הסוכות. ומשום כך לא רצו לברך.

חזרנו ממבצע אתרוג סמוך לתפילת ערבית של ליל שני של חג הסוכות.

יום שני של חג הסוכות - "בכלל היה כ"ק אבינו רבינו שליט"א במצב רוח מרומם בהתוועדות זו"

בלילה השני של חג הסוכות התפללו תפילת ערבית כרגיל, של חג, ואילו אנחנו - האורחים — התפללנו תפילת ערבית של חול כי היה כבר חול-המועד. כמובן שתפילת החול התבטאה רק בתפילת הלחש שכאן התפללו 'תפילה שבע' של חג, ואנחנו התפללנו תפילת שמונה עשרה של חול. אחרי תפילת ערבית התפזרו כל הנאספים לבתיהם לעשות קידוש.

גם אני הלכתי למקום אכסנייתי אצל הרב יחיאל מיכל פיקארסקי, שם עשו קידוש. השתתפתי בשולחנם.

בבוקרו של היום השני - בחו"ל יום טוב שני של גלויות - הכל חזר כמו אתמול, וכל אחד בירך על האתרוג של רבינו שליט"א, אלא שהפעם החל מבצע זה בשעה 8:30 בבוקר, והרבי שליט"א בעצמו לא עמד בסוכה, אלא אחד האברכים המסורים ביותר, הלא הוא התמים מאיר שי' הארליג. הוא עמד וחיכה על האתרוג של כ"ק רבינו שליט"א עד שכל הקהל יברך עליו, ובינתיים התחילו להתפלל שחרית בשעה 10:00 בבוקר בלי האתרוג של רבינו, ורק לקראת

תפילת "הלל" הכניס התמים מאיר שיח' הארליג את האתרוג אל כ"ק אדמו"ר שליט"א. בשעה שהתמים הנ"ל נכנס עם האתרוג הביט עליו הרבי שליט"א עד שהניח את האתרוג על הסטנדר.

בשעה 6:30 בערב נטל הרבי שליט"א את ידיו הק' לסעודה שלישית, והחל להתוועד התוועדות חג סוכות. בהתוועדות זו אמר כמה שיחות קודש. כמו כן אמר רבינו שליט"א מאמר דא"ח. בסיימו את המאמר אמר לכמה אברכים שבאו מאוסטרליה שיאמרו 'לחיים' וגם לנגן ניגון. הם התחילו לנגן, והרבי שליט"א האט שטארק גישאקלט מיט די הענט [= נענע חזק בידיו] בשעה שהאברכים הללו שרו לבדם את הניגון. בסיימם לשיר אמר להם כ"ק רבינו שליט"א בפעם נוספת שיאמרו 'לחיים' וכמובן שהם מילאו את פקודתו ואמרו 'לחיים' בפעם נוספת. אחרי כן התחילו לשיר כרגיל ניגונים שונים.

בניגון האחרון בהתוועדות זו, לפני ברכת המזון, האט דער רבי שליט"א גישאקלט מיט'ן האנט אז מ'זאל זעגען שטארקער, איז איינער אן א בארד האט גישאקלט מיט די הענט, און דער רבי שליט"א האט צו איהם געשמייכלט, און אויך דער אנדערער האט געשמייכלט אנטקעגען דעם רבי'ן שליט"א [= נענע בידיו כסימן שישירו יותר חזק. אחד בלי זקן נענע גם-כן בידיו, והרבי שליט"א חייך אליו, וגם האיש חייך לעברו של הרבי שליט"א].

בכלל היה כ"ק אבינו רבינו שליט"א במצב רוח מרומם בהתוועדות זו שזכיתי לראות זו הפעם הראשונה מכל ההתוועדויות שהייתי בבית חיינו. אחרי סיום מחזה זה אכל הרבי עוד חתיכת חלה. והרבי בירך ברכת המזון על כוס. אחרי כן התפללו תפילת ערבית, ואחרי התפילה עשה הרבי הבדלה על אותו כוס שבירך עליו ברכת המזון. ולאחר מכן חילק בידו הק' לכל הנאספים מכוס של ברכה.

תם ונשלם שני הימים הראשונים של חג הסוכות של שנת תשכ"כ.

חול המועד סוכות - "דברו אודות הפעולות ד"ופרצת" בכל קצווי תבל"

ביום רביעי, א' דחול המועד סוכות, וב' דחול המועד בארץ-ישראל, התקיים כאן בברוקלין (באולם די גדול לא רחוק מ-770 איסטערן פארקוויי) הכינוס השנתי השישי של צעירי אגודת חב"ד בארה"ב. על כינוס זה אמר הרבי, אשר ההתחלה כבר היתה בהתוועדות של מוצאי יו"ט, ואשר הכינוס היה באמצע

ההתוועדות. ואם זה התחיל באמצע ההתוועדות של מוצאי יו"ט, הרי מובן הוא אשר נשיאנו מנהיגנו כ"ק אדמו"ר שליט"א בעצמו — כלשונו הזהב של הרבי - השתתף בו.

בכינוס זה דיברו אודות הפעולות ד"ופרצת" בכל קצווי תבל, והוא נחלק לב' חלקים: החלק הראשון היה בקשר לפעולות שעברו בשנים האחרונות, והחלק השני עמד בסימן של קבלת פנים לאורחים שבאו מכל קצווי תבל להסתופף בצל קדשו של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בכינוס הזה מסרו, בין השאר, על הפעולות הנועשות במדינות מרוקו בין הנוער היהודי שם, ע"י הקמת בתי ספר וישיבות, והמהפכה הדתית שנעשתה שם.

בסיומו של הכינוס התקיימה התוועדות גדולה, שנערכה כמובן בסוכה, בהשתתפות כ"ק רבינו שליט"א שנמשכה עד שעה מאוחרת בלילה. בהתוועדות זו דיבר הרבי כמה שיחות קודש ובין השיחות הקדושות ביאר הרבי מאמר של כ"ק רבינו הזקן נ"ע בסגנון שיחה. בהמשך ההתוועדות הזכיר הרבי את הכינוס הנ"ל שהיה קודם לכן, ובמקום נמסרו דו"חות משני החלקים של הכינוס על-ידי יושבי הראש שלהם. יו"ר החלק הראשון של הכינוס, הרה"ח ר' שלום דובער ש"י גארדאן, מסר דו"ח מהחלק שהוא ניהל, ולאחריו מסר יו"ר החלק השני של הכינוס, הרה"ח ר' יוסף ש"י וויינברג דו"ח על החלק שהוא ניהל, שעמד, כאמור, בסימן של קבלת פנים לאורחים שבאו להסתופף בצל קדשו של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בין הדו"ח הראשון לדו"ח השני חזר יו"ר צעירי אגודת חב"ד בארצנו הקדושה, הרה"ח ר' ישראל ליבוב, בקצרה על מה שמסר בכינוס בקשר לפעולות הנועשות בארץ ישראל בעינים ד"ופרצת" וכן בעינים של "פוצו מעינותיך חוצה".

יצוין שהרבי שליט"א ביקש מכל אחד מהשלושה הנ"ל שמסרו דו"חות בקשר לחלקם בכינוס שיאמרו לחיים לפני שהחלו למסור את הדו"ח, ואם אחד מהם התחיל לפני אמירת לחיים, חייך אליו הרבי שליט"א ורמז לו, כמי ששואל, עם ידו הקדושה, וכעין בקשה, שיאמר לחיים. אחרי שסיימו למסור את הדו"חות אמר כ"ק רבינו שליט"א: "און די אלע וואס האבין גירעט אויפן כינוס זאלן זאגן לחיים" [= וכל אלו שנאמו בכינוס שיאמרו לחיים]. לאחר מכן שאל הרבי

שליט"א: שוין אלע? [= כולם?] אחר כך ביקש הרבי שישירו ניגון, שרו את הניגון כי אנו עמך.

"ובעת מעשה התלהטו פניו בלבת אש קודש... כאילו שלא בני בשר ודם היו עומדים כאן אלא מלאכים..."

בכל משך ההתוועדות הזאת היה הרבי מרומם מאוד כך שהחיוך כמעט לא ירד מעל פניו הקדושים. לאחרים הראה עם ידיו הקדושות שיאמרו 'לחיים' על כוס מלאה. לאחד אמר: "דו גיסט אוועק דעם גאנצן גן עדן" [= אתה נותן את כל הגן-עדן שלך]. בכל אחד מהניגונים ששרו במשך כל ההתוועדות הזאת נענע הרבי שליט"א את ידו הקדושה, ולעתים את שתי ידיו והתחילו לשיר יותר חזק. קרה גם שבעת שהיו צריכים לעלות בניגון כלשהו בטון יותר גבוה, נענע הרבי שליט"א את ידיו הקדושות ביתר שאת וביתר עוז.

ובעת מעשה התלהטו פניו הקדושות בלבת אש קודש. כמובן שבצורה זו הטונים הגבוהים עלו בצורה נפלאה ללא כל הגבלה מבחינת הגובה של האוקטבות השונות של הניגון, כאילו שלא בני בשר ודם היו עומדים כאן אלא מלאכים. צורת קדשו של כ"ק אבינו רבינו שליט"א היה בחלק הזה של ההתוועדות כל כך אחר ומשונה שאין לתארה במלים.

לפני הסיום ציוה לנגן את הניגון "אני מאמין", ואחר זאת בירך ברכת "מעין שלש" ויצא את הסוכה. בעת שקם מכסאו כסא המלכות התחיל בעצמו את הניגון "כי בשמחה תצאו", ובזה יצא מהסוכה.

ביום "הושענא רבא" התפללו כרגיל, כבכל ימי חול המועד, בשעה 10.00 בבוקר. גם הרבי שליט"א מתפלל עם המנין הזה של השעה 10:00. כאשר הגיעו להלל, קודם אמירת ההלל, הוריד הרבי את 2 הכריכות מעל הלולב עצמו, ואחרי כן אמרו הלל.

באמירת הוושענות להושענא רבא, חוזר הרבי למקומו אחרי כל הקפה והקפה, וכשהחזן מתחיל את הגמירא (מאות ס' או ע') אזי שב הרבי להקיף את הבמה בהקפה בה מחזיקים. בעת אמירת הודו לה' כי טוב בהלל, שצריכים לנענע את ארבעת המינים, מקרב הרבי את האתרוג (שהיה מונח בכל הזמן על הסטענדער שלו) להלולב, מחזיק את כל ארבעת המינים ביחד ליד החזה, במקום שמכים אשמונו, ומתחיל לנענע.

עם גמר אמירת ההושענות, מניח הרבי שליט"א את הלולב, לוקח את הערבה (ההושענא) חובטה בקרקע עם התכופפותו, ואחרי אמירת הקדיש שלם מניח את הערבה על כסאו הקדוש, כסא המלכות, מקום שם נשארת הערבה עד אחרי כל התפילה. אחרי התפילה רצים כל אחד למקומו כדי לזכות בריטעל. היו צריכים לחלק, כדי שיזכו בזה מה שיותר מאלה שרוצים לזכות בהם.

לאחר התפילה, בעת שכ"ק אבינו רבינו שליט"א יצא את בית המדרש, התחיל "זוסיא דער פארטיזאן", הלא הוא ר' זוסיא וילימובסקי מכפר חב"ד, באיזה ניגון, והרבי שליט"א נענע בידו הקדושה לאות חיזוק בניגון, ובזה יצא את בית המדרש.

ליל ויום שמיני עצרת - "כולם טובלים בים של שמחה קדושה וטהרה"

חוויה מיוחדת במינה אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, אשר אפילו רק בגללה בלבד כדאי הוא וחשוב לנסוע כדי להסתופף בצילא דמהימנותא, הם ימי שמיני עצרת ושמחת תורה, אשר בהם מרגישים ורואים את השמחה, שאפשר גם למששה בידיים, וכולם טובלים בים של שמחה, קדושה וטהרה.

שני הימים הקדושים והגדולים האלה, הם יומא אריכתא אצל כ"ק רבינו שליט"א, אשר אין מרגישים כלל לילות כימים, ואינם מתבזבזים לריק. הלילות מלאות וגדושות בשמחת עולם, אשר בהם אפשר לשאוב רוח הקודש עד כמה שרוצים, רק לא להחמיץ את ההזדמנויות הנפלאות הללו.

בשני הימים הללו מתפלל הרבי על שולחן שמעמידים על מקומו מזרחית דרומית, ועליו מניחים את השטיח הקבוע של כ"ק אדמו"ר שליט"א מימי שבת ומועד.

באשר להקפות, הרי בשמיני עצרת הן מתקיימות רק בערב. אומרים 3 פעמים את פסוקי "אתה הראת", והרבי שליט"א אומר בכל שלושת הפעמים את הפסוק הראשון והאחרון. ואחרי כל סיום של הפסוקים אומר (מתחיל) הרבי בניגון, וכל הקהל העצום פוצח את פיו בשירה אדירה שמעולם לא נשמעה כמותה, בעוד שהמצביא העליון מנהיג הדור מנצח על השירה הזאת, וכאילו כמו אוטומטי, עם כל נענוע בידו הק' של הרבי שליט"א, עולה השירה מעלה-מעלה, דומה שהיו מלאכים ולא אנשים בשר ודם המתעייפים מהר.

וכך הוא אחרי כל אמירה ואמירה של פסוקי "אתה הראת". השירה האדירה הזאת חוזרת על עצמה בעת ההקפות עצמן, אשר הראשונה והשביעית מהן מקבל הרבי שליט"א בעצמו, אשר יחד עם גיסו הרש"ג שליט"א רוקד הוא באמצע אולם בית המדרש הגדול למטה, וכל הקהל עומד מסביבם רואה ומביט על פני קדש הקדשים מנהיג הדור, משה רבינו ממש של הדור, הוא כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואינו נלאה ואינו מתעייף אפילו שיעמוד כל אותו הלילה בלי הפסק. דומה שהזמן עומד בבית ליובאוויטש וכל הנוכחים הם למעלה מהזמן.

בכל יתר ההקפות בין הראשונה לשביעית - שהרבי שליט"א, רוקד, אז, כאמור, עם גיסו הרש"ג שליט"א - מתחיל הרבי שליט"א את הניגונים, מטפח בידי הק' ורוקד על מקומו.

אחרי סיום כל ההקפות, האט דער רבי שליט"א גישאקלט מיט די ביידע הענט און האט שטארק געזאגט "גוט יום טוב" [= הרבי שליט"א נענע בב' ידיו ואמר חזק "גוט יום טוב"], וכך נשנו הדברים גם אחרי כל התפילות האחרות של שמיני עצרת ושמחת תורה. אחרי שהרבי שליט"א אמר "גוט יום טוב", נענע הוא שליט"א בשתי ידיו הקדושות כדי שגם כל הקהל הקדוש יאמרו "גוט יום טוב" בקול חזק.

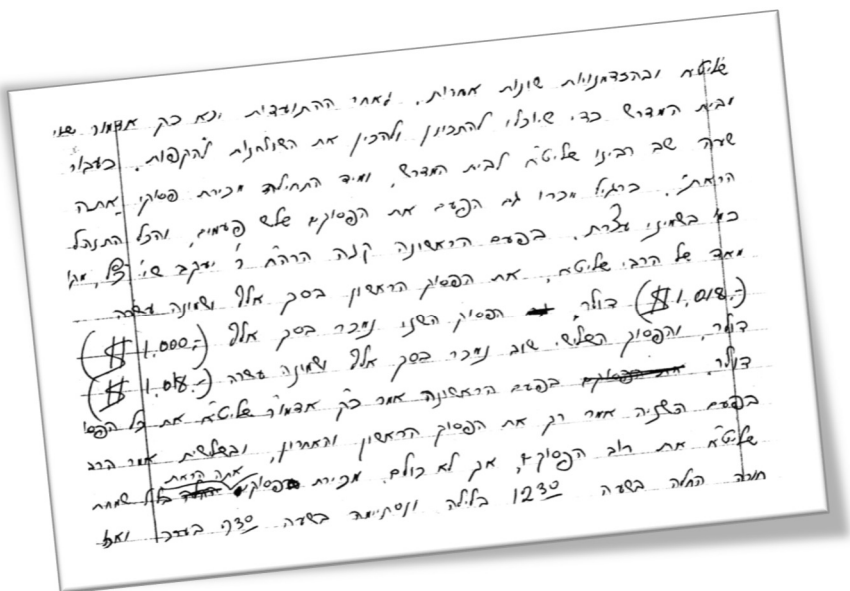
כאמור, בשמיני עצרת, מתקיימות ההקפות פעם אחת בלבד, בליל התקדש החג. וביומו אין עושים הקפות כלל.

ליל שמחת תורה - "נפשי חמדה בצל ירך"

בליל שמחת תורה (שהוא מוצאי שמיני עצרת) התוועד הרבי שליט"א מהשעה 8:30 עד השעה 12:00 בהתוועדות זו אמר כ"ק רבינו שליט"א כמה שיחות קודש, ובאמצע התוועדות זו ביקש הרבי מהבחורים שבאו מארץ ישראל לשיר "א ארץ ישראל ניגון" - כלשונו הזהב. או-אז התחיל הרה"ח ר' אברהם שי' לידר מכפר חב"ד את הניגון "הושיעה את עמך", והרבי שליט"א קיבל את הניגון הזה, ומאז הניגון הזה מושר בכל התוועדויותיו, כמעט, של הרבי שליט"א ובהזדמנויות שונות אחרות.

יומן ביקור לא

לאחר ההתוועדות יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א מבית המדרש כדי שיוכלו להתכונן ולהכין את השולחנות להקפות. כעבור חצי שעה שב הרבי לבית המדרש, ומיד התחילה מכירת פסוקי "אתה הראת". כרגיל מכרו גם הפעם את הפסוקים שלוש פעמים, והכל התנהל כמו בשמיני עצרת. בפעם הראשונה קנה הרה"ח ר' יעקב כץ, מקורב מאוד של הרבי שליט"א, את הפסוק הראשון בסך אלף ושמונה עשרה (\$1,018) דולר. הפסוק השני נמכר בסך אלף (\$1,000) דולר, והפסוק השלישי שוב נמכר בסך אלף ושמונה עשרה (\$1,018) דולר.

בפעם הראשונה אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א את כל הפסוקים. בפעם השניה אמר רק את הפסוק הראשון והאחרון, ובשלישית אמר הרבי שליט"א את רוב הפסוקים, אך לא כולם. מכירת פסוקי "אתה הראת" בליל שמחת תורה, החלה בשעה 12:30 בלילה, ונסתיימה בשעה 2:30 בערך. ואז התחילו ההקפות, שנמשכו עד 4:30 לפנות בוקר.

עם סיום ההקפות יצא הרבי את בית המדרש, ועלה לחדרו הק' ובשעה 5:00 בבוקר ירד חזרה לבית המדרש ושר את הניגון החדש - כמנהגו בקודש לשיר

בכל שמחת תורה לפנות בוקר ניגון חדש - על המילים "אנעים זמירות ושירים אערוג, כי אליך נפשי תערוג. נפשי חמדה בצל ידיך, לדעת כל רז סודך". כשהרבי גמר לשיר את הניגון ציווה להרה"ח ר' אברהם שי' לידר הנ"ל לשיר את הניגון בעצמו. והוא שר, אחרי שגמרו לשיר את הניגון החדש, חילק הרבי שליט"א בידיו הק' משקה לכל אלו המקבלים על עצמם ללמוד חסידות, מי שלמד עד עתה - ילמד בתוספת, ומי שלא למד עד עתה - יתחיל ללמוד. אחרי חלוקת המשקה יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א את בית המדרש.

ביומו של שמחת תורה מתפללים כרגיל בשעה 10:00 בבוקר. עליה לדוכן של הכהנים היא בתפילת שחרית, בעוד שבכל חג עולים הכהנים לדוכן בתפילת מוסף ובתפילת מוסף של שמחת תורה, אין מנהגנו לעלות לדוכן. משום כך יכולים גם הכהנים להנות בהתוועדות שלפני ההקפות - המתקיימות כידוע לפני קריאת התורה ולפני תפילת מוסף - מהמשקה, כיון שעל פי דין אסור לכהן לעלות לדוכן אם שתה רביעית יין, ומה עוד כל משקה משכר אחר.

מכירת ההקפות ביום שמחת תורה, מתנהלת כרגיל בפעמים הקודמות, עם שינוי אחד בלבד, והוא: שאת הפסוק האחרון בפעם השלישית מוכרים עבור אמו של כ"ק אדמו"ר שליט"א הרבנית הצדקנית מרת חנה שתליט"א.

ההקפות עצמן מתנהלות כרגיל, ולאחריון (כידוע) קריאת התורה, והרבי שליט"א עולה לתורה לחתן בראשית. בעת שאומרים מרשות לחתן בראשית, כשאומרים יעמוד פב"פ, הסדר הוא, כבכל שנה, שקוראים את כ"ק אדמו"ר שליט"א בשמו הק' בהוספת שמו הק' של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע: "יעמוד אדוננו מורנו ורבינו הרב ר' יוסף יצחק בן אדוננו מורנו ורבינו הרב ר' שלום דובער ואדוננו מורנו ורבינו בן ר' לוי יצחק".

"הפעם היתה זו כעין התוועדות פורים תשח"י."

ההתוועדות המרכזית של שמחת תורה מתקיימת בערב, כאשר כ"ק אבינו רבינו שליט"א נוטל את ידיו הקדושות לסעודה שלישית. הרבי נוטל את ידיו הק' בשעה 6:30 בערב והיא נמשכה עד שעה 4:30 לפנות בוקר. חסידים אומרים שלהתוועדות כזו ארוכה, כמו בשמחת תורה זה, אין זוכים הרבה. הפעם האחרונה שהייתה כעין ההתוועדות זו, היה בפורים תשח"י, שגם אז היא נמשכה 9 שעות, והיו בה הרבה גילויים'.

מובן מאליו, דיבר הרבי הרבה שיחות ק', ובין היתר דיבר כמעט רוב הזמן בנוגע ליהודים הנמצאים מעבר למסך הברזל (הרבי שליט"א אמר את הלשון "מסך של ברזל") (היינו בארצות מזרח אירופה, אשר כידוע, אין מניחים אותם לצאת את המדינה, או לנהוג כיהודים לכל דבר). כ"ק אדמו"ר שליט"א חזר גם מאמר ד"ה ביום השמיני עצרת תהי' לכם.

כשדיבר על יהודי רוסיה בכה כ"ק הרבי שליט"א הרבה מאד. בתחילה התאפק מאד מלבכות אך הבכי פרץ מאליו, והרבי בכה בדמעות שליש. בין השיחות שכ"ק אדמו"ר שליט"א דיבר על יהודי רוסיה, ראה את הרה"ח ר' דוב חן (שאך מקרוב עלה מאחורי מסך הברזל ומתגורר כיום בכפר חב"ד) חובש מגבעת רגילה, וכאילו זורק את הכובע הרוסי שהלך עמו עד היום. שאל אותו הרבי שליט"א: "מאדערנע?" בתשובה על שאלה זו מפי קדוש עליון, זרק את המגבעת. כשרצה לקחת את הכובע הרוסי כדי לחבשו לא הרשה לו הרבי שליט"א, ונתן לו מפית נייר שילבש לצורך שני מקיפים ורק לאחר מכן, משהביאו לו את כובע הקטיפה הרוסי, הסיר את מפית הנייר ולבש את הכובע.

בסיומה של ההתוועדות בירך הרבי שליט"א על הכוס והתפללו תפילת ערבית כשהרבי נשאר עומד על מקומו בעת ההתוועדות. לאחר התפילה הבדיל כ"ק

אדמו"ר שליט"א על כוס ברכת המזון, והתחילה חלוקת כוס של ברכה, כאשר הרבי שליט"א עמד על מקומו כמעט עד אור הבוקר.

כשהאיר בוקרו של אסרו חג של חג הסוכות שמיני עצרת ושמחת תורה, זמן שמחתנו, השמחה האמיתית והעילאית כאשר התורה שמחה עם כלל ישראל וישראל עם התורה, ישראל אורייתא וקוב"ה כולא חד, ובמקום הקדוש הזה חשים זאת עד שאפשר למששה בידיים - התפזרה החבילה.

במעמד נשגב ונעלה זה של חלוקת כוס של ברכה, חילק כ"ק אבינו רבינו בידיו הק' את הבקבוקים המפורסמים של משקה לאלו הנוסעים למקומות אחרים. כמובן גם לאלו הנוסעים לארץ הקודש, וגם אני זכיתי לקבל בקבוק משקה.

שבת בראשית

החידוש העיקרי שהיה בשבת קודש פרשת בראשית, מלבד היותו שבת מברכים החודש מרחשון, היה שבהתוועדות שהיתה הפעם מכרו מצוות על כל השנה, כאשר הגבאי הרה"ח ר' יוחנן גורדון חבש, במצוות כ"ק אדמו"ר שליט"א "שטריימל".

המצוות שנמכרו היו הגבהות וגלילות לכל השנה, נר למאור ולהבדלה על כל השנה. פתיחת הארון לכל נדרי ולנעילה וארבעה פעמים 'חזק'. את המצוות מכרו בין השיחות הקדושות שכ"ק רבינו שליט"א דיבר בנוגע לשבת בראשית.

בסוף עם תום ההתוועדות בטרם רבינו שליט"א יצא מביהמ"ד התחיל בעצמו את הניגון כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון. והרבי שליט"א יצא את בית המדרש.

זכייתי ל'יחידות' נוספת

ביום ראשון כ"ט תשרי תשכ"ב, נכנסתי בפעם השניה ליחידות אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א בטרם חזרתי לארצנו הקדושה. כאן מסרתי לרבי פתק בו רשמתי את שמות שלושת הבחורים שהזכרתי בפני רבינו שליט"א, והם: עקיבא שי' ו', שלום שי' ר' ויהודא שי' ק'. כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל אותי בקשר לשלושת הבחורים הללו: "ווי זיעען זיי אין תורה ומצוות?" [= איך מצבם בתורה ומצוות] — עניתי לכ"ק רבינו שליט"א שאחד לומד בישיבת עץ-חיים (כ"ק הרבי שליט"א רשם על יד השם 'עץ חיים'), והשני עובד. שאל אותי הרבי

שליט"א: "א סוחר?" עניתי: א איין בינדער [= כורך ספרים] (רשם הרבי שליט"א ליד השם השני את שם משפחתו), ואחד לומד בירושלים (רשם הרבי שליט"א: לומד). לאחר מכן כ"ק רבינו שליט"א שאל אותי: "צו זיעען זיי שייך צו תורת החסידות?" [= האם שייכים הם לתורת החסידות] — עניתי: "לא". ואמר כ"ק רבינו שליט"א שאראה שהם ילמדו תורת החסידות, ובכל אופן "תניא" כפי שנחלק.

בפתק שהכינותי למסור לכ"ק אדמו"ר שליט"א בעת הכנסי ליחידות האמורה, שכחתי לרשום את שמי, ומסרתי את הפתק לכ"ק רבינו שליט"א בלי שמי ובלי שם אמי תחי'. לפני תום היחידות שאל אותי הרבי שליט"א, מה שמי? עניתי: אפרים. לאחר מכן הוסיף הרבי שליט"א לשאול: "און די מאמע'ס נאמען?" [= מה שם האמא?] עניתי: "שושנה". לאחר מכן נתן לי הרבי את ברכתו הקדושה לפני נסיעתי בחזרה לארץ ישראל.

בטרם יצאתי מאת פני הקודש עם תום היחידות האמורה, אמר לי כ"ק אדמו"ר שליט"א: "פאר געזונטערהייט" [= סע לשלום].

ההתוועדות האחרונה שזכיתי להיות עם הרבי בתקופה הנוכחית של היותי אצל הרבי, התקיימה ביום שני כ"ט תשרי תשכ"ב, אור ליום א' דר"ח מר-חשון. ההתוועדות התחילה בשעה 10:00 ונמשכה עד השעה 11:30 בערב, והיתה זו התוועדות פרידה לאורחים שבאו מארץ ישראל ונסעו בחזרה למחרת. הרבי דיבר מספר שיחות קדושות, ואמר מאמר דא"ח ד"ה "אל יפטר אדם מחבירו אלא מתוך דבר הלכה".

ביום שלישי ל' תשרי תשכ"ב, א' דר"ח מרחשון בשעה 4.00 אחה"צ כבר עמד אוטובוס ה"טשארטער" — שהסיע אותנו בחזרה לעבר נמל התעופה בניו-יורק ליד 770, וכל האורחים עלו לאוטובוס אז הרבי שליט"א יצא עד פתח הבנין - 770 - מבחוץ, וכל הנוכחים בחוץ באותה השעה שרו בהתלהבות עצומה, כאשר כ"ק הרבי שליט"א מטפח בשתי ידיו הקדושות, וגם נענע את ידיו הקדושות לאות הגברת השירה. אנשים מכל הצדדים עמדו ראו והסתכלו כל הזמן במעמד הזה והיה קידוש השם גדול מאוד. הרבי נשאר בחוץ עד אשר האוטובוס נסע.

יתן השם יתברך, ויעזור שכל אחד ואחד יזכה לראות את פני טוהר קדשו של
גאון עוזנו, עטרת ראשנו, נשיאינו ומנהיגנו כ"ק אבינו רבינו שליט"א
מליובאוויטש, ותבוא עליהם ברכת טוב וכל טוב סלה בכל ענייניהם בגשמיות
וברוחניות, אמן.